

ጸመ ነነዌ

የካቲት 15-17 2013 ዓ.ም. (2/22-24 2021)

ንባባት፡ ዮናስ 3፡1-10

ጸመ ነነዌ ሓደ ካብቶም አጽዋማት ንዓቢይ ጸም ክንቅረብ ምእንቲ ዝሕግዘና እዩ። ነቲ ዮናስ ነብይ ኣብ ከርሚ ዓቢይ ዓሣ ሰለስተ መዓልትን ለይትን ዝጸንጦ ናይ ንስሓን ጸሎትን ጊዜ እንዝክረሉ ከምኡ ነቲ ሰብ ነነዌ ብዮናስ ክንስሑ ምስተ ነግሮም ዝገበርዎ ንስሓ ዘኪርና ንሕና እውን ካብ ኃጢአትና ብንስሓ ክንምለስ ዘዘኻኽረና እዩ። ቤተ ክርስቲያን ብብእዋኑ ኣብ ኣምላኽ ዝመልስ ጊዜ ብምስራዕ ክንሳሕ ሕይወትና ክንቅይር ትነግረና። ጸመ ነነዌ ዝኸሪ ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ ንርእስና ከመሎኹ ክንስሓሉ ክዕርዮ ዝግብኣኒ ነገር እንታይ ኣሎ ኢልና ክንሓትት ዝሕግዘና እዩ።

ዮናስ ነብይ ሓደ ካብቶም ንኡሳን ነብያት ብሉይ ኪዳን ምዃኑ ዝፍለጥ እዩ። ትንቢቱ ብሓቂ ውሩይን ክተንብቦ ሃናጽን መሳጥን እዩ። ኣብ ካልእ ቅዱስ መጽሓፍ ዘይንረኽቦ ፍልይ ዝበለ ኣቀራርባ ንረኽበሉ ከምኡ ኣምሳሌ ኣገላልጺ ዝርከቦ ጽሑፍ እዩ። ንኣብነት ንምስራቕ ወይ ንምዕራብ ገጽካ ምኻድ፣ ሰለስተ መዓልቲ፣ ማዕበል፣ ባሕሪ፣ ሓሙኽስቲ ወጮ ምኽዳን. . . ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ካልእ ኣብዚ እንርእዮ ኣይሁድ ኣብ ልዕሊ ካልኣት ዘይዓለቶም ዝኾኑ ኣረማውያን ፍኹስ ዝበለ ኣረኣእያ ኽገብሩ ንረኽቦም። እዞም ካልኣት ኣሕዛብ ካብ ፍቕርን ምሕረት እግዚአብሔርን ወጻኢ ከምዘይኮኑ ንርኢ።

እግዚአብሔር ንዮናስ ናብ ምስራቕ ካብ ዓዱ ንኣረማውያን ዝኾኑ ኣሕዛብ ናብ ነነዌ ዓባይን ዋና ከተማ ኣሲራውያን ሰለስተ መዓልቲ ዝወስድ ክትዞራ ክሰብኽ ልኢኽዎ። ኣብዚ እዋን ኣብ ዝተገብረ ኣርከሎጅያዊ ኩዕታ ከም ዝሕብሮ ነነዌ 13 ትርብዒት ኪ.ሜ. እዩ። ግን ምስተን ኣብ ከባቢ ዘሎ ሓዊስካ ኣርባዕተ ከተማታት 100 ኪ.ሜ. ትርብዒት የጠቓልል። ኣብዚ እንርእዮ እግዚአብሔር ኣብቶም ጸላእትና እንብሎም እውን ከም ዝልእኸና። ምሕረት ኣምላኽ ደረት የብሉን።

ዮናስ ኣብ ክንዲ ኣምላኽ ዝበሎ ዝገብር መርከብ ወሲዱ ንምዕራብ ገጹ ኸይዱ፣ ኣንጻር እቲ እግዚአብሔር ዝአዘዞ። ምኽንያቱ እግዚአብሔር ነዞም ኃጢአተኛታት እዋ ኣረማውያን ምሕረት ክገብረሎም ክኣምን ኣይክኣለን። ምስራቕ ምልክት ተስፋን ድሕነትን እዩ ድሕነት ብምስራቕ እዩ ዝመጽእ፣ ክርስቶስ ኣብ ዳግማይ ምጽኣቱ ብምስራቕ እዩ ዝመጽእ፣ ነዚ ምስራቕ ገርና ኣብ ስርዓት ልጡርግያና ንምስራቕ ጠሚትና ንቕድስ። ምዕራብ ምልክት ጥፍኣት እዩ። ኣብ ባህልና እውን ምዕራብ ምልክቱ ጽቡቕ ኣይኮነን። ዮናስ ንቃል ኣምላኽ ከየኸብር ኢሉ መርከብ ተሳፊሩ ንምዕራብ ተበጊሱ እንተ ኾነ ድሕሪ ገለ ጉዕዞ ኣብ ባሕሪ ብርቱዕ ማዕበል ነታ መርከብ ኽግምጥላ ቀሪቡ፣ መርከብኛታት ዝክኣሎም ገሮም ግን ነገራት እናኸፍኦ ከይዱ። ንመንገደኛታት ኣብ ኣምላኽም ክጽልዩ ሓቲቶምም ገለ ምሕረት ዝህብ ኣምላኽ እንተ ረኸቡ ኢሎም። ዮናስ እዚ ኹሉ እናኾነ ኣብ ሓደ ጸግዒ ይድቅስ ነሩ። ዝርኣይዎ መርከብኛታት ሰብ ይጽገም ንስኻ ትድቅስ ተንስእ ገለ ኣምላኽካ ከድሕነና እንተ ኸኣለ ጸሊ እናበሉ ኣተንሚኦም። ሽቡ ዮናስ ግብሩ ፈሊጡ ንኣይ ኣብ ባሕሪ ደርብዩኒ ብሰንክይ እዩ እዚ ኹሉ ወሪዱ ዘሎ ኢልዎም። ኣብ ባሕሪ ምስ ደርብይዎ እቲ ማዕበል ሃዲኡ ንዮናስ ግን ዓሣ ነባሪ ተቐቢልዎ። ኣብ ውሽጢ ከርሱ ሰለስተ

መዓልቲ ገበረ። አብኡ እንከሎ ብኃጢአቱ ተጣሲሱ ጸለየን ምሕረት ለመነን። ዓሣ እውን ንዮናስ አብ ከርሱ ክኸውን አይፈተዎን አይተቐበሎን አብ ገምገም ባሕሪ አብ መረት ተፈእዎ።

አብዚ ብዙሕ ክንስተንትን ንኸእል። ባሕሪ ማዕበል እዚ ኹሉ አምሳል እዚ እንነብሮ ዓለም አብኡ ዘሎ ክፍአትን ፈተናን ዝኖውጸና ንሕይወትና ዘስግእ ነገራት ዝገጥሙና እዩ። መርከብ እታ ብማዕበል እትናወጽ አምሳል ቤተ ክርስትያን እያ። ቤተ ክርስትያን አብ ዓለም ዝተፈላለየ ሰባት ብዝፈጠርዎ ኃጢአት ትህወኽ ትስደት ትጭነቕ እንተ ኹነ ኩሉ ጊዜ አምላኽ ምስኦ ስለ ዘሎ ትፍተን እምበር አይትጠፍእን እያ። ዮናስ ሰብ እናተጨነቐ ደቂሱ ነሩ እዚ ኸአ ብዙሓት ካባና አብዛ እንነብራ ዓለም ሰባት እናተጨነቁ ሞት ስደት መከራ እናወረዶም ከምዘይናትና አስቂጥና እና ረአና ከምዘይ ረአና ኮና ክነብር እንከሎና ዝነግር እዩ። ዮናስ ክበራበር አይክአለን እናሞተ እንከሎ ደቂሱ ነሩ ንሕና እውን ሞት ኃጢአት አብ መንፈሳዊ ሞት አብጺሕና እንከሎ እናደቀስና ነሕልፎ አሎና ዘበራብር ዝመልስ ዘንቅሕ የድልየና። ጸመ ነነዌ ሓደ ካብ መልእኽትታቱ ክንምለስ ክንጥዓስ እዎ ንአምላኽ ክንሰምዖ እዩ። ተንሥእ ዝብሉ የድልየና። እዋኑ ኸአ ሎሚ እዩ።

ብሰንኪ ዮናስ መርከበኛታት አብ ከቢድ ሓደጋ ወዲቆም ተጨኒቆም ንብረቶም አብ ባሕሪ ደርብዮም ዝገብርዎ ጠፊእዎም። ሓደ ወዲ ቤተ ክርስትያን አብ ክሕደት አምላኽ እንተ ወደቐ እቲ ዝገበሮ ኃጢአት ንኹልና ከሳቕየና ከዋርደና ይክእል እዩ። ኃጢአት ንገባሪኡ ጥራሕ አይኮነን ዝጎድእ ነቶም መቐርቡ ከባቢኡ ደቂ ዓዱን ወገኑን እውን ክልክም ይኸእል እዩ። እዚ ግን ኩሉ ኃጢአት አይኮነን። እዛ እትሕመሰ ዓለምና ጠንቂ መከርካ እንታይ ኮን ይኸውን። ሃገርና ኩሉ ጊዜ ዘይቅሱን ሕይወት ዘልብሳ ዘሎ አየናይ ኃጢአትዮ ኹን ኢልና እስከ ንሕሰብ። አብ ሰባት ኢድና ምውጥጥ ዘይኮነ ነፍሲ ወከፍና አብ ልብና አቲና ክንፍትሽ።

መረከበኛታት ክድሕኑ ዝክአሎም ምስ ገበሩ ዘይልወጥ ምስ ረአዩ አብ ጸሎትን ብሰንኪ መን እዚ ኹሉ ይወርዶም ከምዘሎ ክፈልጡ ዕጫ አውደቑ እቲ ዕጫ አብ ዮናስ በጽሐ። ሽዑ እንታዋይ ኢኻ እስከ ኩሉ ዕዮኻ እንታይነትካ። ካባይ ከምዝመጸእካ ካባናይ ህዝቢ ምጃንካ ንገረና ኢሎም ሓቲቶም። ዕብራዊ ከምዝኹነ ካብ አምላኽ ይሃድም ከምዝነበረ ነገሮም። ማዕበል እናበርትዎ ምስ ከደ እንታይ ንግበር በልዎ ሽዑ አብ ባሕሪ ደርብዩኒ ኢልዎም። አብ ባሕሪ ደርብይዎ ዓቢ ዓሣ ወሓጦ። አብ ከብዲ ዓሣ ሠለስተ መዓልትን ሠለስተ ለይትን ገበረ።

አብዚ እውን ብዙሕ ክንርኢ ክንስተንትን ንኸእል። ሰብ ዓቕሉ ምስ ጸበቦ አብ አምላኽ እዩ ዝምለስ ገለ ኸአ ልቢ አትሪሮም ክሳብ መጨረሻ ሓንቲ አይቅደሩን። ዮናስ ክሳብ መርከበኛታት ዝሓትዎ ከም ማንም ገያሻይ ኮይኑ እዩ ዝገይሽ ነሩ እንተ ኹነ ንአምላኽ ስለ ዘይሰምዐ ምስኡ ንዝነበሩ አሸጊሩ። ልብና ሓቢእና ተቐይሮምና ዝተፈላለየ ኃጢአት ጸርና ንኸይድ እንተ ድኦ ኮና ንርእስናን ንኸልኦትን ኢና እንጎድእ።

ዮናስ አብ ከርሲ ዓሣ ሰለስተ መዓልትን ለይትን ገሩ እዚ ኸአ አቐዲሙ ነቲ ኢ.ክ. ምእንቲ ድሕነትና ኢሉ አብ ምድሪ ሰለስተ መዓልትን ምስ ገበረ ዝተንሥኦ ከምልክት እዩ። ኢየሱስ ባዕሉ ምልክት ሃበና ምስ በልዎ ነዚ ወለዶ ካብቲ ትንቢት ዮናስ ንላዕሊ ዝውሃቦ ምልክት የለን እናበለ ተዛሪቡ።

ዮናስ አብ ከብዲ ዓሣ እንከሎ ከም ዝጸለየን ዝተጣዕሰን አብ ጽሑፉ ይነግረና። አብ ዓዲ ምውታት ኮይነ አእወኹ ንስኻውን ድምፀይ ሰማዕካ እንበለ እግዚአብሔር ከም ዝሰምዖ ይነግረና። ሰብ ብምሉእ ልቡ ብኃጢአቱ ተጣሲሱ ንአምላኽ ምሕረት እንተ ለመነ አምላኽና መሓርን እቕረ በሃላይን እዩ። ዮናስ ዓሣ እውን አብ ከብዱ ክሕዞ አይደለዮን ስለዚ ተፍኦ።

ንካልአይ ጊዜ እግዚአብሔር ንዮናስ ተንሥእ ናብ ነነዌ ናብታ ዓባይ ከተማ ኪድ ኣነ ዝህበካ መልእክቲ ስበኸላ በሎ። ድሕሪ ከቢድ ተመክሮ ዮናስ ንእግዚአብሔር ተአዘዞ። ንሱብ ነነዌ ኣብ ውሽጢ እዘን ኣርብዓ መዓልቲ እዚኣን ኽትግምጠል እያ እናበለ ስበኸሎም። ኣርብዓ ዝብል ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ማይ ኣይኒ ኣርብዓ መዓልትን ለይትን ዘኒቡ፣ ሙሴ ኣብ ደብረ ሲና ምስ እግዚአብሔር ኣርብዓ መዓልቲ ጸኒሑ፣ ደቂ እስራኤል ኣርብዓ ዓመት ኣብ በረኻ ከርተት ኢሎም፣ ጎ.ኢ.ክ. ኣርብዓ መዓልቲ ጸይሙ፣ ድሕሪ ትንሣኤ ድሕሪ ኣርብዓ መዓልቲ ንሰማይ ዓረጉ፣ ጾም ፵ ንጸውም። እዚ ዝሕብሮ እቲ ኣርብዓ ልዕሊ እቲ ቍጽሪ ከም ዘመልክት እዩ። ፍጹም ለውጢ ከተምጽእ ዝብሃል ቍጽሪ እዩ። ካብ ሓደ ኩነት ናብ ካልእ ኩነት ክትሳገር ዝውሃብ ጊዜ እዩ።

ሰብ ነነዌ ዮናስ ዘይተጸበዮ ንመልእኽቲ ኣምላኽ ኣመንዎ። ኩሉ ክጸውም ድማ ኣወጁ፣ ከም ዝተጣዕሱ ምእንቲ ኼርእዩ ኸአ ኻብ ዓበይቶም ክሳዕ ናእሽቲኦም ወጮ ተኸድኑ። ንጉሥ ካብ ዝፋኑ ተንሥኢ ልብሲ መንግሥቱ ቐንጠጠ ወጮ ተኸዲኑ ኣብ ሓሙኹሽቲ ተቐመጠ ኣብ ሕዝቢ ነነዌ ኸአ ጾም ኣወጀ ሰብ ኮነ እንስሳ ንኡስ ይኹን ዓቢ ኩሉ ክጸውም ተኣወጀ። ሰብን እንስሳን ወጮ ይከደኑ ዓው ኢሎም ድማ ናብ ኣምላኽ ይማህሉ ነፍሲ ወከፍ ከአ ኻብ እኩይ መገዱን ካብቲ ኽፉእ ግብሩን ይመለስ በሎ። እዚ እዩ ሰብ ነነዌ ዝገበርዎ። ኣብ ኣምላኽ ዘምልስ ጾምን ንስሓን ገበሩ ኣምላኽ ከአ በቲ ዝገበርዎ ጾም ነቲ ኣንጠልጢሉ ዝነበረ መቐጻዕቲ መሓሮም።

ኣምላኽ ዘይምሕሮ ኃጢአት የለን። ጾም ኣሰኒና እንገብሮ ንስሓ ምሕረትን ሰላም ፍቕሪ ኣምላኽን እዩ ዘውርደልና። ቅዱሳን ምዛዕባ ጾም ክሃረቡ እንከለዉ ኣብ ምልክት ክርስትና ክትበጽሑ ምስኡ ዝኸዱ ጸሎትን ምጽዋትን ክዝውተሩ ይነግሩ። ቅ. ዮሐንስ ክሊማክስ ዝተባህለ ብዛዕባ ጾም ጽቡቕ ገሩ ዝሰብኸ ዝነበረ ከምዚ ይብል፣ ጾም ንክፉእ ሃረርታ ሥጋ ደው የብል፣ ንክፉእ ሓሳባት መንቀሱ ይድርብዮ፣ ካብ ክፉእ ሕልምታት ነጻ ይገብር፣ ጾም ንኹሉ ርእስ ምቁጽጻር ኣልቢሱ ንጹሓት ክንከውን ይሕግዘና ይብል። ሰብ ነነዌ ዝዚ ኣገባብ እዮም ተኸቲሎም ብምሉእ ልቦም ስለ ዝጸሙ ጾምም ምሕረት ሰላም ፍቕሪ ኣውራድሎም። ኣረማውያን ህዝቢ እውን ብኃጢአቶም ምስ ተነስሑ ኣምላኽ ይምሕሮም እዩ ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር ሌላ ጉለላን የለን።

ኣይሁድ ከምኡ ዮናስ ኃጢአተኛታት ኣህዛብ ንመጻዋዕታ ኣምላኽ ይምልሱን ሕይወቶም ይቕይሩ ኢሉ ዝኣምን ኣይነበረን። ኣብ ቀዳሞት ክርስትያን ዝተራእየ እዚ እዩ ማለት ቀዳሞት ክርስትያን ኣይሁድ እዮም ነሮም ድሓር ግን ኣህዛብ እዮም ብዝያዳ ክኣምኑ ዝጀመሩ።

ኣብ ርእስና ክንምለስ እዚ ጾመ ነነዌ ኢልና እንዝክሮ እንታይ እዩ ዘዘኻክረና። መጀመርያ ናይ ንስሓ ጥቅምን ኣድላይነትን፣ ነቲ ኹሉ ዝወደቕናሉ ክፍኣት ኃጢአትን ነቲ ጽቡቕ ክንገብሮ ዝግብኣና ግን ዘይገበርናዮን፣ ንሕይወትና ከመይ ገርና ኣብ ኣምላኽ ከም እንመልስን ነቲ ወንጌል ዝብሎ ሰሚዕና ኣብ ንስሓ ክንኣቱ ዝነግር እዩ። ከምኡ ኣብዚ ነቶም ካቶሊካውያን ዘይኮኑን ክርስትያን ዘይኮኑ ወይ እውን ክርስትያን ዝነበሩ ከመይ ኢልና ከም እንቐርቦምን እንሕግዞምን ክንሓስብ ይሕግዘና። ኢየሱስ ባዕሉ ከምዝብለና ቅድመና ብዙሓት ኣብ መንግስተ ሰማይ ክኣትዉ ምስ ርኣና ክንግረም ኢና። ከምኡም ክንከውን እዚ ጾም ይዕድመና ኣሎ። ጾም ክንብል እንከሎና እቲ ሓቕኛ ምቅርራብ ምስ ኣምላኽ ክንዕረቅ እንገብሮ እዩ።

ካብ ሰብ ነነዌ እንምሃሮ ኣምላኽ ብምሉእ ኃጢአትና ተኣሚና ኣብኡ እንተ ተመለስና ከም ዝምሕረና እዩ። ሎሚ ኣብ ኣምላኽ ክንምለስ ውዓል ሕደር ዘየድልዮ እዋን እዩ። ናይ ዘመና ሰብ ነነዌ ክንከውን ዘሎና ኣነን ንስኹምን ኢና። ንጉዕዞ ንስሓ ብምሉእ ልብና ተቐቢልና ኣብ መንበረ ኑዛዜ ተደፊእና ንኣምላኽ ተዓረቕና መሓረና ክንብሎ።

እዋና/ግዜና ዳርጋ ምስቲ ሰብ ነነዌ ዝገብርዎ ዝነበሩ ይመሳሰል እዩ፤ ናይ ሰዶምን ጎሞራን ጥፍኣት ዘምጽኦ ኃጢአት ሎሚ እውን ዓለምና ኣጥሒልዎ ይርከብ ኣሎ፤ ኣብ ኩሉ ዓመጽ ቅትለት ጥልመት ክፍኣት፣ ክሕደት፣ ሕግታት ኣምላኽ ብምልኡ ይጥዓስ ኣሎ ብሓቂ ንስሓ የድልየና። ኣምላኽ ሎሚ እውን ልኡኻቱ ሰዲዱ ይነግር ኣሎ ግን ሰማዒ ካብ መራሕቲ ይኹን ካብ ተመራሕቲ ኣይተረኽበን ኣሎ። ይሰውረና ዘብል እዩ እዎ እስከ ተምበርኪኽና ንደፋእ ንመለስ ሽዑ ገጹን ምሕረቱን ክሰደልና።

ሎምዘበን ብፍሉይ ኩልና ኣብ መኣዲ ጸም ክንጽመድ ሕይወትና ክንቅይር ንኣምላኽ ክንሰምዖ ብፍሉይ ይድለ ኣሎ። ዓለምና ትናወጽ ኣላ ዝመልሳ ትደሊ ኣላ እዎ ነፍሲ ወከፍና ካልኣት የናስ ንኹን።

ንሰብ ነነዌ ንስሕኦም ተቐቢሉ ምሕረቱ ዘውረደ ኣምላኽ ሎሚ እውን ናይ ነፍሲ ወከፍና ንስሓ ተቐቢሉ ምሕረት ሰላም ዕርቂ የውርደልና።

በረኽት ዝመልኦ ጸመ ነነዌ ይግበረልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ